

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig Förvaltning
Enheten för offentlig upphandling
Departementssekreterare
Sara Rostamin

Remissvar Promemoria med förslag till utvecklade reglering av upphandlingstillsynen

Dnr Fi2019/0261/OU

Sammanfattning

Detta yttrande är utifrån de upphandlingserfarenheter, befolkningsstorlek, den geografiska yta, den organisation och de möjligheter/utmaningar som Torsby kommun (TK) har.

TK har valt att kommentera vissa förslag enligt nedan, övriga förslag har TK ingen synpunkt på.

TK tycker inte att konkurrensverket (kkv) ska få ökad möjlighet till ingripande, inte heller möjlighet att ett föreläggande eller förbud ska få förenas med vite. Orsaken till detta är bl.a. att upphandlande myndighet (um) skulle kunna straffas dubbelt, dels genom vite och dels krav på skadestånd från avtalspart i de fall avtal ska avslutas i förtid efter krav från kkv. Vidare kan det bli den bieffekten om kkv får möjligheten att förena förbud med vite, att det blir högre arbetsbelastning för förvaltningsrätterna vilket skulle än mer öka deras handläggningstider för t.ex. överprövningar.

TK anser inte att kkv ska få förlängd tidsfrist att dels för att ett år är tillräcklig tid för att utreda om anmälan och upphandlingsskadeavgift (usa) ska införas. Dels för att UM ska få besked i rimlig tid om något fel begåtts.

Överväganden och förslag med tillhörande kommentarer

4.1 Öka tillsynsmyndighetens möjlighet till ingripande

Förslag: Konkurrensverket ska få befogenhet att meddela de förelägganden och

förbud som behövs för att upphandlingslagstiftningen ska följas. Förelägganden och förbud ska kunna riktas mot upphandlande myndigheter och enheter.

Konkurrensverket ska kunna bestämma att ett beslut om föreläggande eller förbud ska gälla omedelbart.

En ansökan om upphandlingsskadeavgift ska inte kunna avse en otillåten direktupphandling som redan är föremål för Konkurrensverkets föreläggande eller förbud vid vite. Likaså ska ett föreläggande eller förbud vid vite inte kunna utfärdas avseende en överträdelse av annonseringsskyldigheten som redan är föremål för ansökan om upphandlingsskadeavgift.

Kommentar

TK anser inte att ovanstående ökade möjligheter ska införas: Dels för att detta kan bli godtyckliga beslut utan rättslig genomlysning. Dels kan UM bestraffas dubbelt genom vite och ev. skadeståndsanspråk från avtalspart pga. att avtal bryts i förtid efter krav från kkv.

I skälen till förslaget uppger kkv att "vinklade upphandlingsdokument, där en på förhand utvald leverantör valts ut som vinnare av en upphandling, eller andra brott mot öppenhets- och likabehandlingsprincipen, är därför av central betydelse". Bortser man från att detta gäller en leverantör skulle detta försvåra t.ex. att ställa sådana krav på livsmedel, i förhoppning om att få svenskproducerade livsmedel. Vilket är en politisk vilja både på nationell som på regional nivå.

4.2 Förlängd tidsfrist för ansökan om upphandlingsskadeavgift

Förslag: Tidsfristen för ansökan om upphandlingsskadeavgift avseende avtal som en upphandlande myndighet har slutit utan föregående annonsering (otillåten direktupphandling), i de fall ingen leverantör har ansökt om överprövning av avtalets giltighet inom tillämpliga tidsfrister, ska förlängas till två år.

Kommentar

TK anser inte att förlängd tidsfrist ska införas. Dels för att ett år är tillräckligt för att utreda om anmälan och upphandlingsskadeavgift (usa) ska införas. Vilket även regeringen anser och dels för att UM ska få besked i rimlig tid om gjort sådana fel att ansökan om (usa) görs till förvaltningsrätt.

4.3 Upphandlingsskadeavgiftens storlek

Förslag: Högsta belopp som kan utgå i upphandlingsskadeavgift ska höjas från 10 000 000 kronor till 20 000 000 kronor.

Ingen kommentar

4.4 Betydelsen av ringa fall respektive skäl för eftergift vid obligatorisk ansökan om upphandlingsskadeavgift

Förslag: Konkurrensverket ska kunna besluta om att avstå från att ansöka om upphandlingsskadeavgift när avtal har fått bestå om myndigheten bedömer att det är fråga om ringa fall eller att det finns synnerliga skäl för eftergift.

Inga kommentarer.

4.5 Upphandlingsskadeavgift vid andra överträdelser av upphandlingslagarna?

Bedömning: Det finns för närvarande inte skäl att utvidga området för upphandlingsskadeavgift.

4.6 Vite

Förslag: Ett föreläggande om att en upphandlande myndighet eller enhet eller den som tillsynsmyndigheten bedömer vara en upphandlande myndighet eller enhet att lämna uppgifter, visa upp en handling eller lämna över en kopia av handlingen ska kunna förenas med vite.

Konkurrensverket ska ges möjlighet att kunna förena ett föreläggande eller förbud riktat mot en upphandlande myndighet eller enhet att upphöra med eller inte upprepa ett visst beteende med vite.

Kommentar

Se punkt 4.1.

En bieffekt om detta förslag genomförs är att de långa handläggningstider för överprövningar av upphandlingar, som är nu hos förvaltningsrätterna (fr). De kommer att bli än längre om även vitesprocesser läggs på fr.

4.7 Konkurrensverket ska få i uppgift att uppmärksamma och motverka Korruption

Förslag: En ny uppgift ska anges i Konkurrensverkets instruktion med innebörd att Konkurrensverket inom ramen för sina tillsynsuppgifter ska uppmärksamma och motverka korruption och annat förtroendeskadligt agerande.

Ingen kommentar

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den [1 juli 2020].

Äldre bestämmelser ska gälla för upphandlingar som har *påbörjats före ikraftträdandet. Ändringen i Konkurrensverkets instruktion ska träda i kraft den 1 januari 2020.

Kommentar

Förslag på förtydligande

*Annonserats eller att presumtiv anbudsgivare fått kännedom om upphandlingen.

I detta ärende har Kommunstyrelsens arbetsutskott, Torsby kommun beslutat. Inköpschef Mats Ågren har varit föredragande.